

Att ingå ett avtal

Ett avtal i juridisk mening betyder helt enkelt att parterna förbinder sig att prestera och motprestera gentemot varandra. Detta inom ramen för villkoren som finns i överenskommelsen. Enligt lagen är både skriftliga och muntliga avtal bindande men vissa avtal kräver dock skriftlig form för att bli giltiga, t.ex. att köpa/sälja en fastighet. De flesta avtal är vad man kallar för "fria", vilket betyder i princip att man kan komma överens om nästan "vad som helst". Det finns en hel jurisdiktion inom avtalsrätt som reglerar avtalslagen, men grundläggande regeln säger att de alltid är bindande, "Pacta Sunt Servanda". Att ingå avtal innebär att parterna har ett inom-obligatoriskt förhållande till varandra.

Skriftliga och muntliga avtal

Att ingå avtal är egentligen en del av vår vardag, t.ex. att handla mat. Vi betalar (villkor) och motparten (leverantören) levererar enligt villkoren. Det fungerar smidigt i de flesta fall så länge ingen av parterna bryter avtalet då en konflikt kan uppstå. Mycket ofta löser parterna detta på egen hand utan att behöva blanda in tredje part.

Förflyttar vi oss till företagsvärlden är det annorlunda. Ofta finns det avtal som är standardiserade för att kunna underlätta processen, t.ex. anställning, hyra, leasing mm. Verkligheten är dock lite mer komplex och en del glömmer bort hur viktigt det är med att upprätta avtal för affärskritiska situationer, helst skriftliga.

Signed, sealed & delivered

Oavsett vad som sägs i lagen om att både muntliga och skriftliga avtal är bindande så är alla överens om att skriftliga avtal alltid är att föredra. Fördelarna är bl.a.:

- tid att fundera, analysera, förhandla o diskutera innehållet innan man skriver under
- avtalet fungerar som en samarbetsram för affärer
- tydliggör rättigheter, skyldigheter, skadeståndsansvar, osv
- balansera risker mellan parterna
- enklare att bevisa vid en eventuell tvist

Samtidigt ska du hålla i minnet att varje avtal är unikt och kräver en ansträngning för att alla parter ska bli nöjda. Tänk alltid ömsesidig nytta och se till att innehållet är tydligt och klart för alla. Ett avtal som haltar tjänar ingen på och kommer att leda till frustration, tidsslöseri och eventuellt en konflikt som kan bli kostsam.

Befintliga avtal

Hur ser det ut med alla dina befintliga avtal? Det vore bra att metodiskt gå igenom giltighet, uppsägningstid, skyldigheter, rättigheter samt uppdatera och vid behov avsluta, justera och omförhandla villkoren. Likaledes med dina huvudleverantörs avtal som ofta har de svårlästa finstilta, där kan finnas annat som du kan ändra, t.ex. betalningsvillkor. Dessutom ska du identifiera vilka affärskritiska avtal du ännu inte tecknat för din verksamhet och initiera ett samtal.

Skriftliga avtal är kanske inte alltid möjliga eller önskvärda, men kan vara ack så viktiga för dig och ditt bolag.

daniel.nakell@vdstodet.se